

4. Zoekgebied Veluwemeerkust

Inzicht in mogelijke kwantiteit en ruimtelijke kwaliteit

Dit zoekgebied voor windturbines is opgenomen in variant B van de concept RES. Het zoekgebied heeft op basis van de technische kaarten van NPRES de mogelijkheid voor een korte lijnopstelling parallel aan het Veluwemeer. In de concept-RES is een samengestelde lijnopstelling van vier grote turbines van 5,6 MW per stuk opgenomen. Vanuit het onderzoek 'Wind om en nabij de Veluwe' komt naar voren dat het realiseren van windenergie op of nabij de Veluwe zeer moeilijk lijkt en daarom is dit een van de weinige locaties rond Elburg waar windenergie gerealiseerd kan worden, gezien vanuit de belemmeringenkaart en het onderzoek 'A28 als energieroute'.

Het zoekgebied ligt binnen de gemeente Elburg. De opstelling ligt in een cultuurhistorisch nog gaaf landschap met een overwegend open karakter. Uit het rapport 'A28 als energieroute' (Altenburg en Wymenga - juli 2019) komt naar voren dat het ecologisch gezien onwenselijk is om windmolens direct aan de oever van het Veluwerandmeer te plaatsen (Natura2000). Langs en boven de oever zijn veel vliegbewegingen van bijzondere Europees beschermde vogelsoorten (met een instandhoudingsdoelstelling). Er is een afstand vanaf de kustlijn van ten minste 800 meter en bij voorkeur 1200-1400 meter nodig om negatieve effecten te voorkomen. Het zoekgebied houdt hier zoveel mogelijk rekening mee.

Nabij het gebied liggen ook (potentiële) weidevogelgebieden. Agrariërs in deze gebieden kunnen hier subsidie ontvangen voor aangepast beheer om weidevogels te beschermen. Het plaatsen van windmolens in het gebied kan daarmee naast weidevogelbeheer ook een nieuw verdienmodel van landbouwbedrijven zijn. Een ander knelpunt binnen dit zoekgebied is de laagvliegzone van Defensie die samenhangt met de oefenterreinen op de Noord-Veluwe. Hier wordt regelmatig met helikopters geoefend. Nadere verkenning met betrokken partijen moet uitwijzen of en hoe dit zoekgebied kan worden opgenomen in het definitieve RES 1.0.

Zoals eerder aangegeven zijn er gebieden in de buurt van het zoekgebied, die vanwege de aanwezigheid van weidevogels, in de actualisatie van de Omgevingsverordening (kunnen) worden aangeduid als weidevogelgebied. Dit moet echter nog door Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten worden vastgesteld. De exacte belemmeringen van de weidevogelgebieden voor het zoekgebied wind moeten nog worden onderzocht. Komt er vanuit onderzoek een eventuele belemmering naar voren dan is er mogelijk ruimte voor minder turbines in het zoekgebied.

Inzicht in het maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak

Stakeholders zien het realiseren van windenergie in dit zoekgebied als een mogelijke bedreiging voor weidevogels. Landinwaarts wordt het windpark gezien als een mogelijkheid, maar dit moet verder onderzocht worden. Windturbines in geclusterde opstelling in lijn met de randmeerkust wordt ook gezien als positief, om zo verrommeling in het landschap tegen te gaan.

Bewoners hebben zorgen bij het realiseren van windenergie in dit zoekgebied, al is de spreiding van de waardering van dit zoekgebied zeer breed. Een grote groep staat er negatief tegenover, en een redelijke groep kan zich juist goed vinden in het gebied. Zorgen zijn er rondom de kwetsbare natuur en de hoge cultuurhistorische waarde van het gebied. Tegelijkertijd wordt ook aangegeven dat de Randmeren met het open karakter en veel wind een logische plek kan zijn voor windenergie.

Vanuit de gemeenteraad van Nunspeet was er, bij bespreking van de concept-RES, meer enthousiasme voor de variant A met delen van C en minder voor variant B, waar het zoekgebied Veluwemeerkust binnen valt. Er zijn zorgen rondom de natuurwaarden in en rondom het zoekgebied en of die niet aangetast worden. De gemeenteraad van Elburg heeft aangegeven dat het inzetten op geclusterde locaties

voor windenergie belangrijk is; dat sluit aan bij het realiseren van een cluster in het zoekgebied Veluwemeerkust. De provincie Gelderland gaf bij de bespreking van de concept-RES aan, dat het realiseren van windturbines in het zuidelijk deel van het zoekgebied niet kansrijk is, vanwege de nabijheid van weidevogelgebied De Polsmaten.

Inzicht in de systeemefficiëntie

Het zoekgebied ligt relatief ver van het dichtstbijzijnde onderstation in Harderwijk. De combinatie met zonne-energie ligt hier niet voor de hand, vanwege het open karakter en cultuurhistorische waarden van het polderlandschap. Daarmee is het aansluiten van een windinitiatief in dit gebied relatief kostbaar en minder efficiënt dan de eerder genoemde wind-zoekgebieden.

Conclusie en randvoorwaarden voor verdere uitwerking

Alles overwegende stellen we voor om dit zoekgebied mee te nemen als onderzoeksgebied in de RES 1.0 (het telt daarom niet mee in het bod). Er is nog geen sprake is van projecten die al gerealiseerd of vergund zijn. Door het gebied mee te nemen, sluiten we het gebied niet uit. Tegelijkertijd is duidelijk dat dit gebied een zeer gevoelig gebied is en er veel nader onderzoek en afstemming met de omgeving en belanghebbenden nodig is naar de mogelijkheden van dit gebied en de impact op Natura2000 gebieden, weidevogelgebieden, bewoners en op recreatie. Uit dit nadere onderzoek kan blijken dat in het gebied een bandbreedte van nul tot vier turbines van 5,6 MW mogelijk is. Het gaat dan om maximaal 22,4 MW aan windenergie.

Een lijn of licht gekromde lijnopstelling evenwijdig aan de kust zal hier qua landschappelijke kwaliteit het beste passen. Dit is een optie wanneer bij de uitwerking voldoende rekening kan worden gehouden met de benodigde afstanden tot het randmeer en weidevogelgebieden (minstens 800 meter; bij voorkeur 1200-1400 meter) en anderzijds belangen van inwoners van het gebied waar ook afstand tot moet worden aangehouden. De nabijheid van het weidevogelgebied en de impact van het onderzoek Wind om en nabij de Veluwe moet daartoe verder uitgezocht worden. De impact op de recreatie in het gebied moet worden onderzocht.